

Tale ved Fripleshjemmet Nordstjernens indvielse lørdag den 18. juni 2022.

Det er en stor glæde at være her i dag ved indvielsen af dette store nybyggeri og ombygning.

Sikke en omgang det må have været – givetvis masser af bøvl og udfordringer til de, der har været en del af byggeprocessen, men også spændende at følge for mange hvordan byggeriet skred frem.

Når jeg står her i dag, er det som repræsentant for Fripleshjemmet Nordstjernens første bestyrelse – daværende formand, Ivan Høegh, er på ferie og kunne ikke være her – så peger pilen jo på næstformanden – og jeg siger gerne et par ord – et par ord der også rækker lidt tilbage og fortæller noget om dengang friplejehjemmet Nordstjernen blev en realitet – og fortæller lidt om at Nordstjernen senere blev en del af Danske Diakonhjem.

En gang i mellem er det godt at få rystet posen – blive udfordret og få arbejdstøjet på. Det kan vi bagklogskabens klare lys sige skete om Nordstjernen! Posen blev rystet godt og grundigt.

Da Viborg Kommune kort efter kommunesammenlægning 1. januar 2007 valgte at lukke Nordstjernen, var der stor tumult med demonstration foran Nordstjernen for at lukning ikke skulle ske.

Det var da også en trist og alvorlig beslutning, ikke mindst for de daværende beboerne, der var glade for at bo på Nordstjernen.

Men den politiske beslutning var taget og ikke til at ændre, og selv om flere beboere strittede voldsomt imod, var der ingen nåde – Nordstjernen som vi kendte den gennem mange år skulle lukke.

Et punktum var sat.

Daværende borgmester, Johannes Stensgaard, måtte i egen høje person til Sparkær og tale beboerne til ro. Det lykkedes stort set, bortset fra navnkundige Ketty Høeg, der blev boende på trods af alle opfordringer til at flytte – på trods af borgmesterbesøg - og hun blev senere kendt som **"Besætteren på Nordstjernen"**. Den historie gik landet rundt!

Det var anledningen til, at posen blev rystet!

Heldigvis var vi – altså Nordstjernen herre i eget hus, idet "Den selvejende institution Nordstjernen" ejede bygningerne – det var ikke en kommunal ejendom.

Så set tilbage - havde Viborg Kommune ikke taget denne beslutning, havde vi nok ikke stået her i dag.

Så derfor også i dag en tak for det til Viborg Kommune.

Økonomien dengang var dog ikke god, for samtidig med lukningen opsagde Viborg Kommune driftsaftalen med det aftalte varsel. Vi (den daværende bestyrelse) fik os forhandlet frem til en endelig sum penge af Viborg Kommune, hvorefter vi stod for driften af bygningerne, der jo stadig skulle varmes op m.m., og det tærede på kassebeholdningen.

Så det er ret indlysende, at det økonomiske barometer faldt og faldt – ingen indtjening, men fortsat udgifter – det holder jo kun en tid.

Da alt dette stod på - ja så kom der fra Christiansborg en ny lov, der gjorde det muligt at oprette friplejehjem i Danmark.

Den mulighed gik bestyrelsen ind i, og der blev arbejdet på at etablere et friplejehjem i Sparkær.

Det var også en indviklet affære, kan vi hilse og sige, idet lovgivningen var ny, og meget få mennesker rundt i Danmark havde erfaring med det at have et friplejehjem.

Den korte version af den fortælling er, at vi fik de nødvendige tilladelser og nødvendige kvoter (antal pladser) på plads, ligesom der blev arbejdet på at finansiere en ombygning af de gamle lejligheder – det var ikke noget nybyggeri.

Pengekassen svandt ind, og en forventet kreditforeningsfinansiering faldt lige pludselig væk i påsken 2009, hvor vi var klar til at sætte ombygningen i gang og allerede havde ansat Bente Bay som forstander.

Var det ikke hektisk – så blev det en hektisk hektisk periode, som vi har kaldt ”Påskekrisen”.

Vi blev reddet af gode forbindelser i Nordea Viborg, der overtog lånefinansieringen til ombygningen, og de dengang 3 lokale pengeinstitutter i Stoholm – Salling Bank, Kronjylland og Sparbank Vest stillede alle en driftsgaranti på hver 500.000 kr., ligesom Nordea også gjorde.

Vi fik strikket et budget sammen, og det viste sig senere, at det aldrig blev nødvendigt at trække på kreditterne – Fripeljehjemmet Nordstjernen var en økonomisk sund virksomhed allerede fra starten i november 2009.

Så risikoen for at der **ikke** kom et plejehjem igen i Sparkær var overhængende i en periode.

I al beskedenhed har Fripeljehjemmet Nordstjernen været en stor succes lige siden, og lejlighederne blev hurtigt besat, og har stort set med enkelte perioder været udlejet hele tiden.

I starten og i forbindelse med kvoteansøgningen havde vi konsulentbistand fra OK Fonden i København – en organisation, der selv driver eller servicere plejehjem, blandt disse den kendte ”Lotte” på Frederiksberg, dengang ledet af Thyra Frank – der senere var Ældreminister.

Thyra Frank besøgte i perioden inden, vi fik etableret friplejehjemmet Nordstjernen en aften med masser af tilhørere.

Efter et års samarbejde med OK Fonden valgte bestyrelsen af skifte samarbejdspartner til Danske Diakonhjem med hovedsæde i Vejle – en organisation der har en mangeårig erfaring med plejehjems drift og et værdigrundlag som vel ikke var langt fra det, der allerede var daglig praksis på Nordstjernen.

Årene går, og vi var som bestyrelse både taknemmelige for, men også stolte af at det lykkedes at beholde et plejehjem i Sparkær – og ikke ”bare” et plejehjem, men et plejehjem der var efterspurgt af nye beboere – et plejehjem der var veldrevet.

Vil man have syn for sagen kan man gå ind på Nordstjernens hjemmeside og finde diverse rapporter for tilsyn gennem årene.

Som nævnt går årene - og netop dette var den gamle bestyrelses udfordring, da vi ikke sådan er helt unge længere.

Det var ikke sådan, at der stod nogle og bankede på for at blive en del af bestyrelsen – vi ved, at det ikke er let at rekruttere til bestyrelsesarbejde – der er mange der efterspørger hjælp i foreninger, i skoler, i børnehaver og mange andre steder.

Og plejehjemsdrift er ikke så enkelt endda for lægmand at træde ind i – det er et ”fremmed land” for mange - det er virkelig et videnstung område med lovgivning osv. osv. – og man har ansvaret for mange menneskers ve og vel – det er både de, der bor på Nordstjernen og de, der er ansatte.

Daværende bestyrelses overordnede sigte var at sikre Nordstjernen kunne overleve på den lange bane – altså ikke alene på det praktiske plan, men også overleve på det organisatoriske plan.

Hvordan kunne vi sikre, at der også var nogen, der overordnet tog det organisatoriske ansvar.

Ved siden af dette vidste vi jo godt, at de fysiske rammer på Nordstjernen ikke var langtidsholdbare – der skulle indenfor relativt få år foretages en modernisering af de eksisterende plejehjemsboliger – både for at tilbyde tidssvarende boliger, men også for at tilgodese medarbejdernes arbejdsmiljø.

Et større byggeprojekt i den størrelsesorden vi ser her i dag ville den gamle bestyrelse givetvis ikke kunne løfte finansieringen af – det kræver større finansielle muskler, end dem, vi havde.

Så vi stod med disse to udfordringer – dels bestyrelsens alder – dels modernisering af friplejehjemmet og valgte på den baggrund at rette henvendelse til Danske Diakonhjem om en mulig overdragelse til dem, da vi kendte dem, og var trygge ved dem og trygge ved det, de stod for.

Det var ikke helt lette forhandlinger, kan jeg bare sige – ville Danske Diakonhjem overtage – turde de satse på Sparkær – ville de modernisere og dermed binde kapital i Nordstjernen.

Den gamle bestyrelse ville som nævnt godt overdrage til diakonerne, men vi havde et ufravigeligt vilkår ved en overdragelse – og det var, at den gamle villa skulle bevares – og den skulle tænkes ind i en dagligdag, når der blev bygget om og ikke stå uden at blive brugt i nævneværdigt omfang.

Den gamle villa er jo en form for vartegn for Sparkær, den har været der i mange år – den får man øje på fra lang afstand – og siger man Nordstjernen, siger man også noget med omsorg for andre mennesker gennem mange år.

Danske Diakonhjems bestyrelse tyggede grundigt på henvendelsen og undersøgte mulighederne for finansiering af et nybyggeri, da det var et absolut krav fra deres side, at skulle de overtage Nordstjernen, ja så skulle der foretages en bygningsmæssig opdatering. Det var vilkårene.

Alt dette faldt på plads efter et stykke tid - og efter en lidt slidsom periode var der et punkt på dagsordenen på friplejehjemmets bestyrelsesmøde den 22. februar 2018 – der lød:

Beslutning om ny sammensætning af bestyrelse:

Bestyrelsen anmodes om at træffe beslutning om overdragelse af ledelsen til Danske Diakonhjems bestyrelse. Danske Diakonhjem har meddelt, at planlagt byggeprojekt kan finansieres, og Danske Diakonhjem dermed er indstillet på fremadrettet at varetage ledelseshvervet af Fripleshjemmet Nordstjernen. Overdragelsen af ledelseshvervet i henhold til vedtægternes §2 og dermed bestyrelsesskiftet er aftalt til at træde i kraft 1. maj 2018.

Punktet blev vedtaget!

På den baggrund står vi her i dag – der er gået 4 år efter beslutningen – og mange mange kræfter er lagt i overdragelsen til Danske Diakonhjem og til selve byggeprocessen – så er der grå hår at spore hos nogle af jer medarbejdere – så er det forståeligt – de grå hår hedder også erfaring!

Og for at minde om det, har der også været en epidemi, der skulle håndteres midt i alt det øvrige.

TILLYKKE:

Jeg vil på den gamle bestyrelses vegne ønske et stort TILLYKKE til Fripleshjemmet Nordstjernen - og alt godt fremover.

Tillykke til beboerne med jeres nye lejligheder – håber I nyder det og er faldet lidt til i dem.

Tillykke til Nordstjernens personale og ledelse med det I gør og har gjort – I er dygtige - kompliment.

Tillykke til Danske Diakonhjem med det flotte resultat – tak for det gode samarbejde – tak for tilliden.

Tillykke til Sparkær med at byen nu har et flot plejehjem – og dertil et attraktivt et af slagsen og tilmed en ganske stor arbejdsplads.

Tillykke til Viborg Kommune - I har om nogen kommune i landet en del friplejehjem – vær stolte af det – det er mangfoldighed og valgmuligheder til borgerne – det sætter mange mennesker højt.

Tak for ordet – og tak til mine kollegaer i den gamle bestyrelse inklusive forstanderen – det var gode og tillidsfulde år, vi havde sammen om arbejdet med Fripleshjemmet Nordstjernen.

TAK!

